

LEONTIN ȘTEFAN PÉTERFI

În momentul de față algoflora mlaștinilor din Retezat, este bine-cunoscută, datorită, în primul rând, cercetărilor efectuate în ultimii 10 ani (4–7). Numărul algelor cunoscute din mlaștini se ridică la peste 400 unități sistematice. Într-o lucrare anterioară ne-am ocupat și cu unele mlaștini dintre cele care fac parte din complexul mlaștinos Valea Judele – Zănoaga, rezultatele fiind parțial publicate (6). Majoritatea înmlăștinirilor și sfagnetelor, alpine și subalpine, situate pe Valea Judele, între Virful Șesele și Muchia Ascuțită, respectiv între Muchia Ascuțită și Slăveiu, nu au fost încă studiate din punct de vedere algofloristic. Prezenta lucrare propune să semnalizeze algele (cu excepția diatomeelor), tocmai din mlaștinile sus-amintite. Flora fanerogamă și briologică a acestor mlaștini a fost și ea intens cercetată, rezultatele fiind în parte publicate (1, 2, 8).

Algele care urmează să fie enumerate, au fost colectate în următoarele stațiuni :

1. Înmlăștinire sub Tăul Ascuns spre Tăul Urit (2100 m s.m.), pH = 5,0.
2. Tăul Urit (2080 m s.m.), pH = 6,0.
3. Mlaștina mică sub Tăul Răsucit (1910 m s.m.).
4. Mlaștina IV din Valea Judele.
5. Mlaștina III din Valea glaciară Judele (2050 m s.m.), pH = 6,0.
6. Mlaștina II din valea glaciară Judele („lezer cu plaur”), 2060 m s.m. ; pH = 6,0 (în apa lacului), pH = 4,5 (în bălțile sfagnetului).
7. Mlaștina I din valea glaciară Judele (lacul inferior de pe Valea Judele) ; 2065 m s.m., pH = 5,0.
8. Mlaștina I între Slăveiu și Muchea Ascuțită (1990 m s.m.), pH = 5,0.
9. Mlaștina II între Slăveiu și Muchea Ascuțită (2000 m s.m.), pH = 4,5–5,0.
10. Mlaștina III între Slăveiu și Muchea Ascuțită (1960 m s.m.), pH = 5,0–5,5.
11. Mlaștina V între Slăveiu și Muchea Ascuțită (1950 m s.m.).
12. Mlaștina VII între Slăveiu și Muchea Ascuțită.

Descrierea detaliată a mlaștinilor vezi în lucrarea lui **Boșcaiu, Péterfi, Plămadă și Preda** (1).

ENUMERAREA SISTEMATICĂ A ALGELOR

CYANOPHYTA

Chroococcus turgidus (Kütz.) Näg., comună în mlaștinile Retezului ; dominantă în microfotobentos. Prezentă în stațiunile 1, 2, 4, 5, 6, 8, 9, 11 și 12.

Dactylococcopsis linearis Geitler, bentonică, abundentă în stațiunea 11.

Merismopedia elegans A. Braun, rară în stațiunile 5 și 8.

M. glauca (Ehr.) Näg., rară în stațiunile 1 și 2.

M. minima G. Beck, rară în stațiunile 10 și 12.

Nodularia spumigena Mert., rară în stațiunea 2.

Rhabdoderma lineare Schmidle et Laut., abundentă în stațiunile 11 și 12.

Stigonema ocellatum (Dillw.) Thur., sfagnofilă, bentonică, prezentă numai în stațiunea 1.

Synechococcus aeruginosus Näg., specie bentonică, abundentă în stațiunile 1, 2, 4, 7, 10 și 11.

CHRYSOPHYTA

Dinobryon sertularia Ehr., specie planctonică, rară în stațiunile 1 și 4.

D. cylindrica Imhof. var **palustre** Lemm., oligotrofă, planctonică, apare abundent în probele planctonice colectate în stațiunile 2, 6, 7, 9–12.

XANTHOPHYTA

Pseudostaurastrum enorme (Ralfs) Chod., sfagnofilă, rară în stațiunea 5.

CHLOROPHYTA – Chlorophyceae

Ankistrodesmus falcatus (Corda) Ralfs, rară în stațiunile 5 și 8.

Asterococcus superbus (Cinek) Scherffel, sfagnofilă, rară în stațiunile 1 și 12, abundentă în 3.

Botryococcus braunii Kütz., apare abundent numai în probele planctonice ; stațiunea 7.

Botryosphaera sudetica (Lemm.) Chod., sfagnofilă, rară în stațiunea 9.

Coelastrum chodatii Ducell., rară în planctonul Tăului Urit.

Dictyosphaerium pulchellum Wood., facultativ planctonică, abundentă în stațiunile 5, 6 și 8.

Eremosphaera viridis De Bary, sfagnofilă, bentonică, apare în stațiunile 1, 2 și 5.

Microspora pachyderma (Wille) Lagerh., formează mase filamentoase plutitoare în stațiunile 1, 2 și 12.

Oocystis solitaria Wittrock, sfagnofilă, rară în stațiunile 2, 5, 11 și 12.

Scenedesmus armatus Chod., rară în stațiunea 10.

S. denticulatus Lagerh. var. *linearis* Hansgm, rară în stațiunea 10.

S. serratus (Corda) Bohl., accidentală în stațiunea 11.

CHLOROPHYTA – Conjugatophyceae

Actinotaenium cucurbita ((Bréb.) Ralfs) Teiling, bentonică, răspândită în toate stațiunile cercetate, apare mai abundent în stațiunile 1, 3, 4 și 11. Sfgnofilă, caracteristică mlaștinilor din Retezat. (Fig. 2).

A. subglobosum (Nordst.) Teiling, apare numai în stațiunile 8, 10–12 (fig. 1).

Bambusina brebissonii Kütz., sfgnofilă, apare cu abundență destul de mare atât în bentos cit și în plancton ; stațiunile 1, 2, 6, 8, 10–12.

Closterium acutum (Lingb.) Ralfs, rară în stațiunile 5, 8 și 11.

C. diana (Ehr.) Ralfs, exclusiv în stațiunea 1.

C. libellula (Focke) Nordst., rară în stațiunile 1, 2 și 11.

C. navicula (Bréb.) Lütkem., rară în stațiunile 1, 2.

C. striolatum (Ehr.) Ralfs, bentonică, apare în stațiunile 1, 4, 6, 8–12, foarte abundentă în 9.

Cosmarium decedens (Reinsch) Racib., specie rară în Retezat, apare numai în stațiunea 3 (fig. 15).

C. pyramidatum (Bréb.) Ralfs, sfgnofilă, rară în stațiunea 11.

Cylindrocystis brébissonii ((Menegh.) Ralfs) De Bary, stațiunile 1, 2, 4, 6, 8, 9, 11 și 12 ; abundentă fiind numai în 1 și 2.

C. brébissonii var. **turgida** Schmidle, se găsește împreună cu tipul, însă este mai puțin abundentă ; stațiunile 1, 3, 9 și 11.

C. crassa De Bary, sfgnofilă, destul de rară în stațiunile 2, 3, 11 și 12.

Euastrum affine Ralfs, acidofilă, mezotrofă, abundentă în stațiunea 11.

E. affine var. **dideltiforme** Symoens, acidofilă, rară în stațiunile 4 și 9.

E. ansatum (Ehr.) Ralfs var. **simplex** Duceell., rară în stațiunea 9.

E. bidentatum Næg., sfgnofilă, rară în stațiunea 5.

E. binale (Turp.) Ralfs, rară în stațiunea 5.

E. binale var. **papillifera** Gutw., prezentă în toate mlaștinile studiate.

E. didelta Ralfs, acidofilă, identificată în stațiunile 1, 6–8 și 11.

E. elegans (Bréb.) Ralfs, rară în stațiunea 8.

E. humerosum Ralfs, sfgnofilă, identificată în stațiunile 2, 5, 8, 10 și 11.

E. oblongum (Grev.) Ralfs, accidentală în stațiunea 11.

E. montanum W. et G.S. West, acidofilă, identificată în stațiunile 2, 5, 8, 10–12.

Hyalotheca dissiliens (Smith) Ralfs, acidofilă, rară în stațiunile 8 și 9.

H. mucosa (Mert.) Ralfs, abundentă în stațiunile 1, 2, 5 și 12.

Micrasterias denticulata (Bréb.) Ralfs, cu totul accidentală în stațiunea 8.

Netrium digitus ((Ehr.) Ralfs) Itzigs. et Roth, abundentă în toate stațiunile cercetate.

N. oblongum (De Bary) Lütkem, sfagnofilă, accidentală în stațiunea 1.

Penium cylindrus (Ehr.) Ralfs, sfagnofilă, rară în stațiunile 4, 8 și 11.

P. spirostriolatum Barker var. **spirostriolatum**, rară în stațiunea 9.

P. spirostriolatum var. **minus** Raban., sfagnofilă, larg răspândită în Retezat, apare cu abundență mare în stațiunile 1, 3, 6, 8, 11 și 12.

Spirotaenia condensata Bréb. ex Ralfs, rară în stațiunea 2.

S. lemanensis (Reverd.) Printz, sfagnofilă, rară în stațiunile 8 și 9.

Staurastrum brachiatum Ralfs, planctonică, sfagnofilă, abundență în probele planctonice ; stațiunile 6, 11 și 12 (fig. 26, 27).

S. hystrix Ralfs, sfagnofilă; răspândită în sfagnetetele tipice din Retezat ; stațiunile 1, 10–12. Specia apare sub forma unor populații polimorfe, variațiile privesc forma și lungimea țepilor (fig. 7–13).

S. margaritaceum (Ehr.) Ralfs, tipic sfagnofilă, identificată în stațiunile 1, 3, 6, 11 și 12.

S. polytrichum Perty, rară în stațiunea 5.

S. punctulatum Bréb, ex Ralfs, rară în stațiunea 4.

S. quadrispinatum Turner, oligotrofă, planctonică, identificată în stațiunile 2 și 10.

S. scabrum Bréb. ex Ralfs, sfagnofilă, destul de rară în stațiunile 1–3, 8 și 11.

S. sexangulare (Butnh.) Lundell var. **supernumerarium** W. et G. S. West. Populații bogate în variante individuale ; identificată în probele planctonice în stațiunile 1,2 și 11. Specia este foarte variabilă, atît în ceea ce privește simetria celulelor (4–7 radiate), cît și lungimea brațelor, respectiv ornamentațiile membranei celulare (fig. 37–42).

S. simonyi Heimerl, oligotrofă tipică, identificată în stațiunile 1, 6, 8, 10–12 (fig. 29–31).

S. subavicula (West) W. et G.S. West var. **nigrae-silvae** (Schmidle) Grönb., specie caracteristică biotopurilor mlăștinoase de mare altitudine. Populațiile studiate de noi prezintă variații accentuate în ceea ce privește numărul și forma prelungirilor laterale. Fig. 16 reprezintă un individ la care prelungirile laterale sînt reduse la simpli țepi. Specia este largă răspândită în Retezat (fig. 32–36). Stațiuni 1, 4–6 și 8.

Staurodesmus dejectus ((Bréb) Ralfs) Teiling, destul de abundență în probele planctonice colectate în stațiunile 2, 5, 8, 9, 10–12.

Populațiile studiate prezintă variație individuală accentuată ; țepii pot fi lungi sau foarte scurți, în cazuri mai rare lipsesc cu desăvîrșire fig. 17–25).

S. incus ((Bréb.) Ralfs) Teiling, apare cu număr mare de indivizi, în special în probele planctonice ; stațiunile 1-3, 6, 8, 10-12 (fig. 3-5, 28).

S. glaber ((Ehr.) Ralfs) Teiling, rară în stațiunile 4, 5, 8 și 9 (fig. 6).

Teilingia granulata (Roy et Biss.) Bourr., filamente numeroase se găsesc atît în bentos, cît mai ales în plancton ; stațiunile 4, 5, 8, 11 și 12.

Tetmemorus brébissonii Menegh. Ralfs var. minor De Bary, sfagnicolă, abundență în probele bentonice din stațiunile 1, 2, 4, 6, 8, 10–12.

T. granulatus (Bréb.) Ralfs, sfagnofilă, bentonică, abundență în stațiunile 4, 8, 9–11,

EUGLENOPHYTA

Calycimonas physaloides Christen, bentonică, rară în stațiunile 2, 5, 6 și 11.

Euglena deses Ehr., rară în stațiunea 8.

E. mutabilis Schmitz, sfagnofilă, bentonică, destul de frecventă în stațiunile 1, 3, 8 și 10.

Menoidium pellucidum Perty, accidentală în 2 și 8.

Trachelomonas volvocina Ehr., rară în stațiunile 1 și 8.

DINOPHYTA

Gloeodinium montanum Klebs, bentonică, sfagnofilă, abundentă în stațiunile 3, 11 și 12.

Peridinium cinctum (O.F.M.) Kaas, accidentală în stațiunile 2 și 11.

P. umbonatum Stein, accidentală în stațiunea 4.

Phytodinium globosum Pascher, acidofilă, prezentă în stațiunea 1.

Considerații generale asupra florei algale

Flora algologică a mlaștinilor cercetate se caracterizează printr-o uniformitate remarcabilă, așa cum de altfel acest lucru a fost subliniat în lucrarea noastră anterioară (6). Cei 83 de taxoni identificați sînt repartizați la următoarele grupe sistematice, după cum urmează: **Cyanophyta** 9, **Chrysophyta** 2, **Xanthophyta** 1, **Clorophyceae** 12, **Desmidiaceae** 51, **Euglenophyta** 5 și **Dinophyta** 4. Așa cum era de așteptat, predomină desmidiaceele, urmate de cloroficee, lucru care se explică prin condițiile ecologice specifice mlaștinilor Retezatului. Speciile care apar cu abundență mare, fie în plancton, fie în bentos, sînt: **Penium spirostriolatum** var. **minus**, **Actinotaenium cucurbita**, **Cylindrocystis brébissonii** f. **brébissonii** și var. **turgida**, **Synechococcus aeruginosus**, **Chroococcus turgidus**, **Netrium digitus**, **Tetmemorus brébissonii**, **Teilingia granulata**, **Staurastrum subavicularia** var. **nigrae-silvae**, **Staurodesmus dejectus**, **Dictyosphaerium pulchellum**, **Eremosphaera viridis**, **Bambusina brébissonii**, **Euastrum humerosum**, **Closterium striolatum** etc. Speciile dominante în majoritatea lor sînt acidofile, respectiv sfagnofile, caracteristice sfagnetelor de trecere și oligotrofe. Dintre acestea, **Penium spirostriolatum** var. **minus**, **Actinotaenium cucurbita**, **Staurastrum subavicularia** var. **nigrae-silvae** și **Bambusina brébissonii** sînt specifice Retezatului. Pe de altă parte, dintre speciile identificate, numai **Coelastrum chodatii** este mai rar semnalată în Europa, caracteristică fiind sfagnetelor de mare altitudine din Alpi și Carpați.

BIBLIOGRAFIE

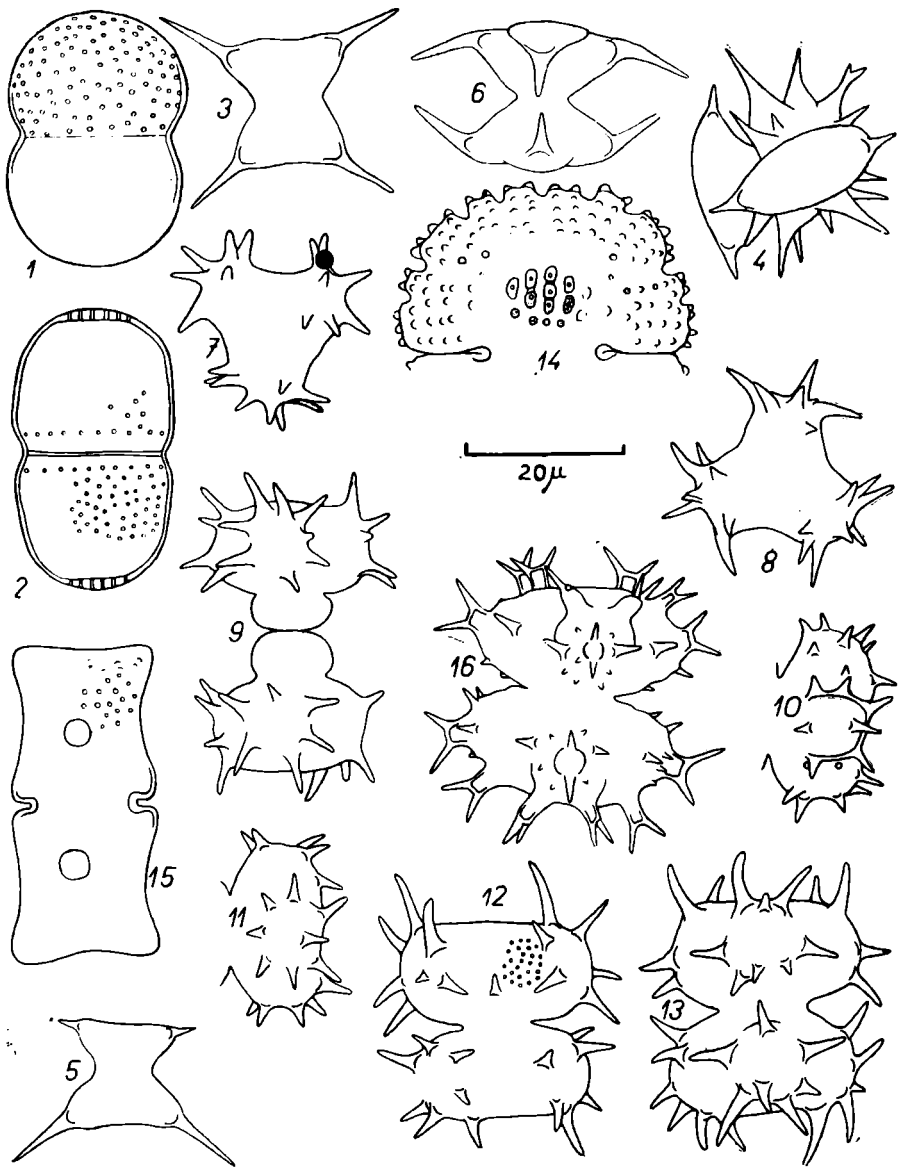
1. BOȘCAIU, N., PÉTERFI, L. ȘT., PLĂMADĂ, E. și PREDA, M., **Complexul de mlaștini alpine și subalpine din Valea Judele** (Parcul Național Retezat). (în acest volum).
2. BOȘCAIU, N., PLĂMADĂ, E. și PÉTERFI, L. ȘT., **Studii fitocenologice asupra complexului de mlaștini alpine și subalpine Valea Judele** — Parcul Național Retezat. *Ocrot. Nat.*, 1972, 16, 2, 175–185.
3. HALÁSZ, M., *Ann. Mus. Nat. Hung.*, Pars. Bot., 1941, 34, 175–191.
4. PÉTERFI, L. ȘT., *Stud. și cercet. biol.*, Ser. bot., 1966, 18, 133–135.
5. PÉTERFI, L. ȘT., *Contribuții botanice*, Cluj, 1967, 287–295.

6. PÉTERFI, L. ŞT., *Contribuții botanice*, Cluj, 1971, 19–31.
7. PÉTERFI, L. ŞT. și NAGY-TÓTH, F., *Acta Bot. Horti Bucurestiensis*, 1961–1962, I, 1963, 107–130.
8. PLĂMADĂ, E., *Contribuții Botanice*, Cluj, 1973, 97–106.

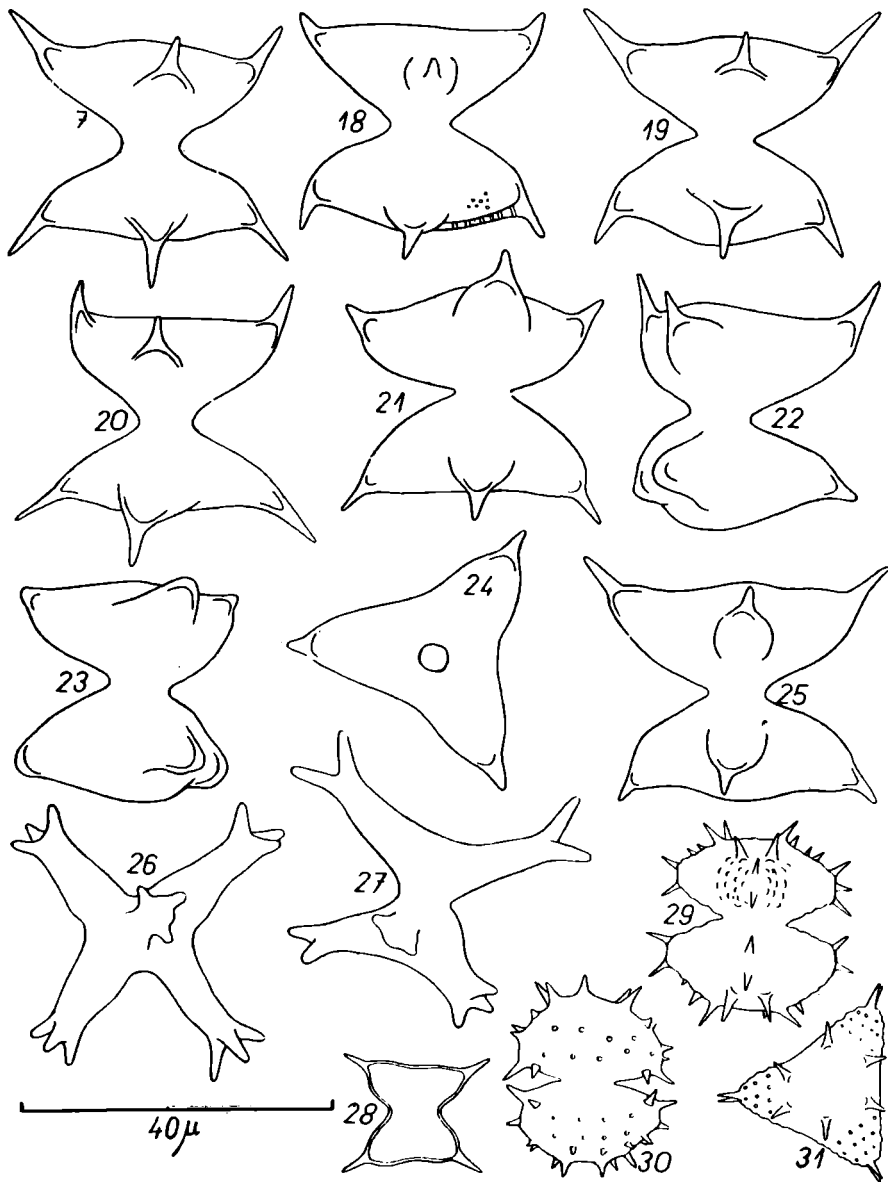
ALGAL FLORA OF THE PEAT BOG COMPLEX JUDELE VALLEY – ZĂNOAGA, RETEZAT NATIONAL PARK

(Summary)

The paper deals with the algae occurring in the peat bogs situated in the central area of the Retezat Mountains, forming the so called Judele Valley – Zănoaga bog complex. The author identified up to the present, 84 taxa (excl. Diatoms), belonging to the following taxonomical groups: **Cyanophyta** 9, **Chrysophyta** 2, **Xanthophyta** 1, **Chlorophyta – Chlorophyceae** 12, **Chlorophyta – Conjugatophyceae** 51; **Euglenophyceae** 5 and **Dinophyta** 4.

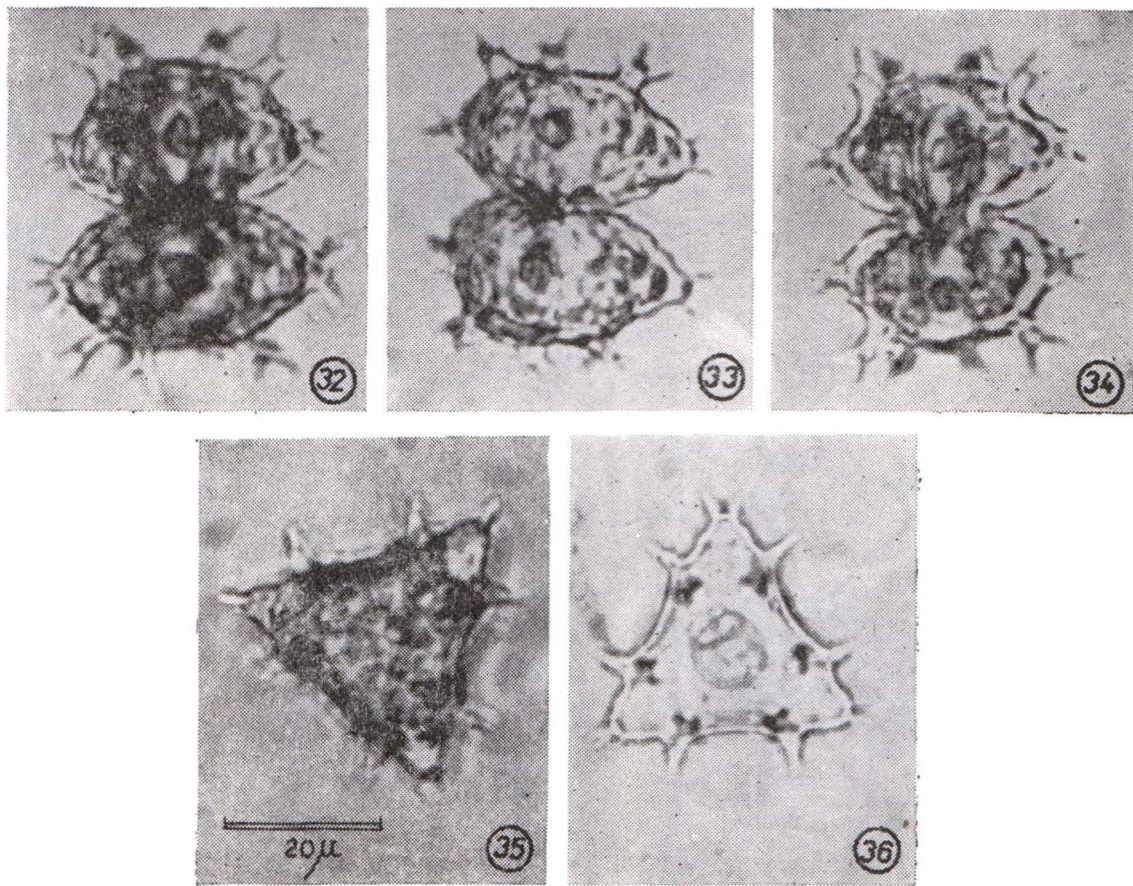

PLANŞA I. Fig. 1-16. 1. *Actinotaenium subglobosum* (Nordst.) Telling ; 2. *A. cucurbita* (Ralfs) Telling ; 3-5. *Staurodesmus incus* (Ralfs) Telling ; 6. *S. glaber* (Ralfs) Telling ; 7-13. *Staurostrum hystrix* Ralfs ; 14. *Cosmarium caelatum* Ralfs ; 15. *C. decedens* (Reinsch) Racib. ; 16. *Staurastrum subavicula* (West) W. et G.S. West var. *nigrae-silvae* (Schmidle) Grönb.

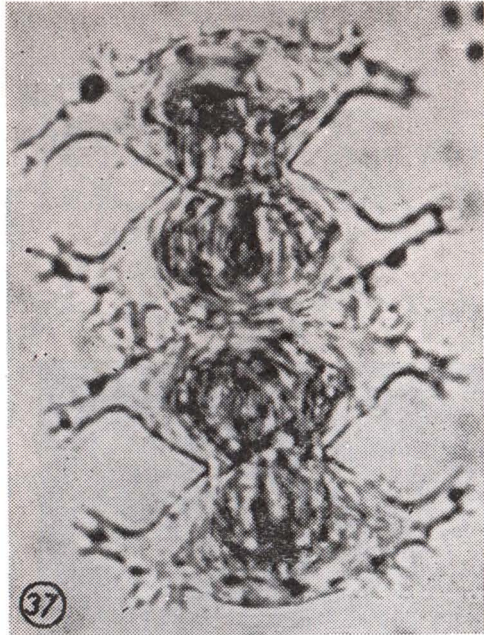

PLANȘA II. Fig. 17-31. 17-25. *Staurodesmus dejectus* (Ralfs) Teiling; 26, 27. *Staurastrum brachiatum* Ralfs; 29-31. *S. Simonyi* Heimerl,

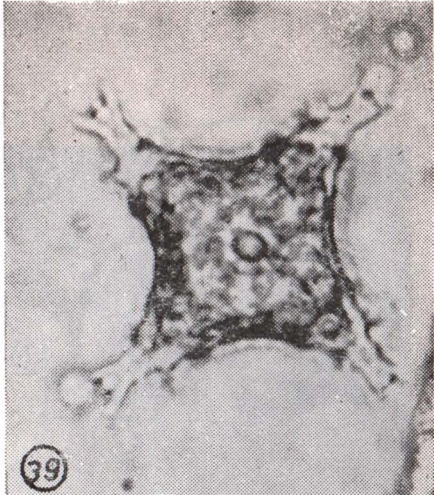

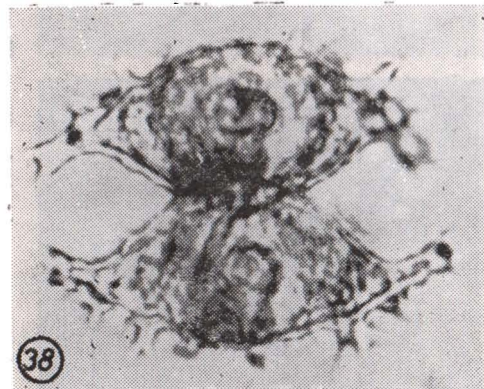
PLANȘA III. Fig. 32-36. *Staurastrum subavicularia* (West) W. et G.S. West var. *nigrae-silvae* (Schmidle) Grönbil.

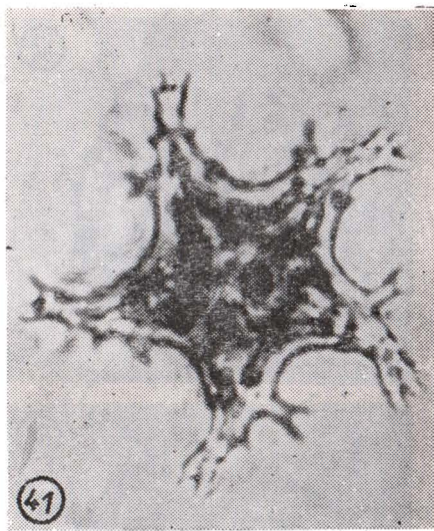
37

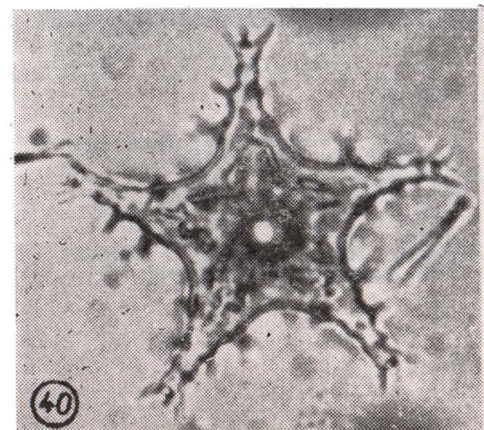
39

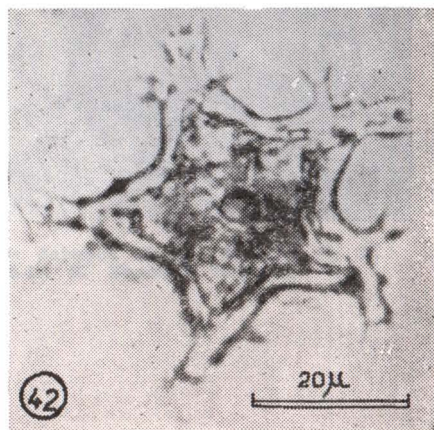
38

41

40

42

20µ

PLANŞA IV. Fig. 37-42. *Staurastrum sexangulare* (Bulnh.) Lund. var. *supernumerarium* W.
www.medicos.wwestmec.ro